

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Maribor

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine Ljutomer**

Maribor, februar 2008

Slomškov trg 6, SI-2000 Maribor
telefon: +386 (0)2 228 48 28, telefaks: +386 (0)2 228 48 07
e-pošta: srecko.stajnbaher@zvks.si
<http://www.zvks.si>

Registracija: 1/32177/07, Matična številka: 1423215-006
Standardna klasifikacija dejavnosti/šifra podrazreda: 92.522
Davčna številka: 45991413
Transakcijski račun: 01284-6090509661

Vsebina

1 UVOD	3
2 PRAVNE OSNOVE	4
2.1 ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI.....	4
2.2 DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3 SPLOŠNA IZHODIŠČA	6
4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI	7
4.1 REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	7
4.2 REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE	8
4.3 REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	9
4.4 REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE	9
4.5 REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	9
4.6 REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE.....	10
4.7 REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	10
4.8 REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	10
4.9 VPLIVNO OBMOČJE	11
5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	12

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor (v nadaljevanju ZVKDS, OE Maribor), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Ljutomer so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene naslednje strokovne zasnove:

- Strokovne podlage za varstvo kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Ljutomer, maj 2001.

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Ljutomer naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

- Spremembe in dopolnitve prostorsko ureditvenih pogojev z prostorsko celoto občine Ljutomer, datum 15.06.2007.

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...), se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD)

Ker je bilo za območje občine Ljutomer izdelanih več strokovnih zasnov, datiranih v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občinam posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS – OE Maribor z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Ljutomer.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK, Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

-

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Ljutomer, Ur.l. RS, št. 53/92-2474, 88/99-4227, Uradno glasilo Občine Ljutomer, št. 8/2004

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Nosilci različnih dejavnosti in rab, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovo objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno rabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobj, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, greoradarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substanca) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (gradovi,dvorci,vile, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodjalnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnov (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnov z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnov drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanja in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B razvaline in ruševine stavbne dediščine;
- C razvaline in ruševine naselij.

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Legenda

* EŠD		EŠD (za vpisane enote) ali oznaka predloga (za enote v postopku vpisa)
* ime		Ime enote iz registra.
* tip		Tip enote dediščine (po tipologiji RKD).
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
* kategorija		Kategorija varstvenega režima
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
* SDP		Razglasitev za SDP.
	SDP	enota je razglašena za SDP
opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev. – tipi varstvenih usmeritev na osnovi tipa enote v RKD (v opisni obliki) in dodaten ti varstva, če je potrebno
opombe		Opombe glede vključitve v seznam / izključitve iz seznama.

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
407	Ljutomer - Mestno jedro	7	1	valor	naselbinska dediščina
597	Radomerščak - Rojstna hiša Frana Miklošiča	2	1	valor	stavbna dediščina
894	Železne Dveri - Zidanica Železne Dveri 11	2	1		stavbna dediščina
1180	Cven - Gomilno grobišče Gomile	1	1		arheološka dediščina
1185	Precetinci - Arheološko območje Gradišče	1	1		arheološka dediščina
1187	Mala Nedelja - Vaško jedro	7	1		naselbinska dediščina
1188	Cven - Vaško jedro	7	1		naselbinska dediščina
1190	Babinci - Strelski dvorec Kaštel	1	1		arheološka dediščina
1192	Krapje - Prazgodovinsko grobišče Na gomilah	1	1		arheološka dediščina
1195	Babinci - Gradič Obreza	2	1		stavbna dediščina
1205	Noršinci pri Ljutomeru - Znamenje sv. Janeza Nepomuka	3	1		stavbna dediščina
1206	Precetinci - Kapela Rožnovenske Marije	3	1		stavbna dediščina
1213	Moravci v Slovenskih goricah - Kapela pri hiši Moravci 102	3	1		stavbna dediščina
1214	Moravci v Slovenskih goricah - Zorečova kapela	3	1		stavbna dediščina
1220	Krapje - Domačija Krapje 5	2	1		stavbna dediščina
1221	Moravci v Slovenskih goricah - Domačija Moravci 5	2	1		stavbna dediščina
1222	Moravci v Slovenskih goricah - Vinska klet pri hiši Moravci 21	2	1		stavbna dediščina
1224	Moravci v Slovenskih goricah - Vodnjak pri hiši Moravci 116 a	2	1		stavbna dediščina
1225	Moravci v Slovenskih Goricah - Županova klečaja	2	1		stavbna dediščina
1226	Moravci v Slovenskih Goricah - Muršičeva klečaja	2	1		stavbna dediščina
1227	Mota - Domačija Rajh	2	1		stavbna dediščina
1228	Noršinci pri Ljutomeru - Domačija Noršinci 14	2	1		stavbna dediščina
1229	Noršinci pri Ljutomeru - Domačija Noršinci 39	2	1		stavbna dediščina
1231	Precetinci - Vinska klet pri hiši Precetinci 32	2	1		stavbna dediščina
1233	Mota - Spominsko znamenje NOB	5	1		memorialna dediščina
1234	Drakovci - Rojstna hiša Karla Grosmana	5	1		memorialna dediščina
1471	Mala Nedelja - Grobna kapela rodbine Lipša	5	1		memorialna dediščina
1472	Moravci v Slovenskih Goricah - Grabnarjeva klečaja	2	1		stavbna dediščina
1473	Mala Nedelja - Spomenik talcem	5	1		memorialna dediščina
1485	Bučkovci - Sobočanova kapelica	3	1		stavbna dediščina
2922	Cezanjevci - Cerkev sv. Roka in	3	1		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
	Sebastijana				
2923	Stara Cesta - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
3108	Ljutomer - Cerkev sv. Janeza Krstnika	3	1		stavbna dediščina
3109	Podgradje - Cerkev sv. Ane	3	1		stavbna dediščina
3110	Cven - Kapela sv. Jožefa	3	2		stavbna dediščina
3133	Mala Nedelja - Cerkev sv. Trojice	3	1		stavbna dediščina
3183	Jeruzalem - Cerkev Marije sedem žalosti	3	1		stavbna dediščina
7477	Babinci - Domačija Kolbl	2	2		stavbna dediščina
7687	Krapje - Prazgodovinsko grobišče Gomile	1	1		arheološka dediščina
8750	Železne Dveri - Vinogradniški dvorec Železne Dveri	2	1		stavbna dediščina
8827	Ljutomer - Park Sršenov log	5	1		memorialna dediščina
8845	Noršinci pri Ljutomeru - Gomilno grobišče Noršinski Log	1	1		arheološka dediščina
8846	Železne Dveri - Gomilno grobišče Židovsko Bukovje	1	1		arheološka dediščina
8847	Mekotnjak - Gomilno grobišče Libanja	1	1		arheološka dediščina
8848	Cezanjevci - Trško jedro	7	1		naselbinska dediščina
8849	Jeruzalem - Vas	7	1		naselbinska dediščina
8850	Cezanjevci - Arheološko najdišče Ad vicesimum	1	1		arheološka dediščina
8852	Zgornji Kamenščak - Rimsko gomilno grobišče	1	1		arheološka dediščina
8853	Branoslavci - Grad Branek	2	1		stavbna dediščina
8854	Podgradje - Vardov dvorec	2	1		stavbna dediščina
8855	Mala Nedelja - Župnišče	2	1		stavbna dediščina
8856	Jeruzalem - Gostilna	2	1		stavbna dediščina
8857	Ljutomer - Hiša Glavni trg 1	2	1		stavbna dediščina
8858	Ljutomer - Mestna hiša	2	1		stavbna dediščina
8859	Ljutomer - Hiša Glavni trg 3	2	1		stavbna dediščina
8860	Ljutomer - Hiša Glavni trg 7	2	1		stavbna dediščina
8861	Ljutomer - Posojilnica Glavni trg 13	2	1		stavbna dediščina
8862	Ljutomer - Hiša Kerenčičeva 2	2	1		stavbna dediščina
8863	Ljutomer - Hiša Kerenčičeva 1	2	1		stavbna dediščina
8864	Ljutomer - Župnišče Miklošičev trg 3	2	1		stavbna dediščina
8865	Ljutomer - Hiša Ormoška 2	2	1		stavbna dediščina
8866	Ljutomer - Hiša Ormoška 4	2	1		stavbna dediščina
8867	Ljutomer - Hiša Prešernova 2	2	1		stavbna dediščina
8868	Ljutomer - Hiša Prešernova 3	2	1		stavbna dediščina
8869	Ljutomer - Hiša Prešernova 4	2	1		stavbna dediščina
8870	Ljutomer - Stara pošta	2	1		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
8871	Ljutomer - Hiša Prešernova 10	2	1		stavbna dediščina
8872	Ljutomer - Hiša Prešernova 12	2	1		stavbna dediščina
8873	Ljutomer - Vila Prešernova 16	2	1		stavbna dediščina
8874	Ljutomer - Dom kulture	2	1		stavbna dediščina
8875	Ljutomer - Hiša Ptujška 6	2	1		stavbna dediščina
8876	Ljutomer - Hiša Razlagova 5	2	1		stavbna dediščina
8877	Ljutomer - Hiša Stari trg 9	2	1		stavbna dediščina
8878	Ljutomer - Hiša Trg Jakoba Babiča 1	2	1		stavbna dediščina
8879	Ljutomer - Hiša Vrazova 4	2	1		stavbna dediščina
8880	Globoka - Kapela Marije Angelske	3	1		stavbna dediščina
8881	Ljutomer - Kapela sv. Florjana z obzidjem	3	1		stavbna dediščina
8882	Ljutomer - Marijino znamenje	3	1		stavbna dediščina
8883	Slamnjak - Znamenje s Pieta	3	1		stavbna dediščina
8884	Stara Cesta - Znamenje sv. Petra	3	1		stavbna dediščina
8886	Godemarci - Kužno znamenje	3	1		stavbna dediščina
8888	Mala Nedelja - Domačija Senčar	2	1		stavbna dediščina
8889	Cezanjevci - Domačija Cezanjevci 36	2	1		stavbna dediščina
8890	Cezanjevci - Domačija Cezanjevci 40	2	1		stavbna dediščina
8891	Cuber - Viničarija Cuber 18	2	1		stavbna dediščina
8892	Godemarci - Domačija Godemarci 40	2	1		stavbna dediščina
8893	Jeruzalem - Hiša Jeruzalem 7	2	1		stavbna dediščina
8894	Nunska Graba - Zidanica Nunska Graba 15	2	1		stavbna dediščina
8895	Radomerščak - Domačija Radomerščak 19	2	1		stavbna dediščina
8896	Stara Cesta - Domačija Senčar	2	1		stavbna dediščina
8897	Stročja vas - Domačija Stročja vas 44	2	1		stavbna dediščina
8898	Vogričevci - Domačija Vogričevci 13	2	1		stavbna dediščina
8899	Zgornji Kamenščak - Hiša Zgornji Kamenščak 25	2	1		stavbna dediščina
8900	Godemarci - Domačija Godemarci 42	2	1		stavbna dediščina
8901	Mala Nedelja - Šola s spominskima ploščama	5	1		memorialna dediščina
8902	Cezanjevci - Spomenik NOB	5	1		memorialna dediščina
8903	Cven - Zadržni dom	2	1		stavbna dediščina
8904	Desnjak - Rojstna hiša Janeza Kavčiča	5	1		memorialna dediščina
8905	Ilovci - Spomenik NOB	5	1		memorialna dediščina
8906	Ljutomer - Spomenik Jurešu Cirilu-Maksu	5	1		memorialna dediščina
8907	Slamnjak - Lipovčeva vila	5	1		memorialna dediščina
8911	Ljutomer - Hiša Miklošičev trg 2	2	2		stavbna dediščina
8913	Vogričevci - Filipičeva hiša	5	1		memorialna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
8914	Mala Nedelja - Spomenik Jakobu Razlagu	5	1		memorialna dediščina
8915	Mala Nedelja - Spomenik Antonu Kremplju	5	1		memorialna dediščina
8916	Cezanjevci - Spomenik ustreljenim žrtvam fašizma	5	1		memorialna dediščina
12125	Cezanjevci - Rojstna hiša Janka Ribiča	5	1		memorialna dediščina
13684	Cven - Gomilno grobišče Frajščina	1	1		arheološka dediščina
13685	Cven - Grad Cven	1	1		arheološka dediščina
14653	Ljutomer - Hiša Stari trg 10	2	2		stavbna dediščina
14654	Ljutomer - Hiša Prešernova 14	2	2		stavbna dediščina
14655	Ljutomer - Hiša Vrazova 1	2	2		stavbna dediščina
14656	Ljutomer - Hiša Ulica Jureša Cirila 1	2	2		stavbna dediščina
14824	Ljutomer - Hiša Kolodvorska 12	2	2		stavbna dediščina
19858	Ljutomer - Doprsni kip Frana Miklošiča	5	2		memorialna dediščina
19961	Branoslavci - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
19962	Cezanjevci - Nagrobna kapela družine Stajnko	3	2		stavbna dediščina
19963	Cezanjevci - Trikotno znamenje	3	2		stavbna dediščina
19964	Cezanjevci - Znamenje	3	2		stavbna dediščina
19965	Drakovci - Marijina kapelica	3	2		stavbna dediščina
19966	Drakovci - Repova kapelica	3	2		stavbna dediščina
19967	Drakovci - Vaška kapelica	3	2		stavbna dediščina
19968	Godemarci - Vaška kapelica	3	2		stavbna dediščina
19970	Ljutomer - Fričeva kapelica	3	2		stavbna dediščina
19971	Ljutomer - Znamenje	2	2		stavbna dediščina
19972	Ljutomer - Žiškovo znamenje	3	2		stavbna dediščina
19975	Mala Nedelja - Bohonečeva kapelica	3	2		stavbna dediščina
19976	Radoslavci - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
19977	Vogričevci - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
20004	Cven - Kuharjeva kapelica	3	2		stavbna dediščina
20005	Cven - Znamenje	3	2		stavbna dediščina
20007	Desnjak - Vaška kapelica	3	2		stavbna dediščina
20009	Gresovščak - Vaška kapelica	3	2		stavbna dediščina
20010	Grlava - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
20013	Krapje - Vaška kapela v Zgornjem Krapju	3	2		stavbna dediščina
20014	Ljutomer - Kapela na pokopališču	5	2		memorialna dediščina
20015	Mekotnjak - Novakova kapelica	3	2		stavbna dediščina
20016	Mota - Lesjakova kapelica	3	2		stavbna dediščina
20017	Mota - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
20018	Podgradje - Vaška kapelica	3	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
20019	Presika - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
20020	Pristava pri Ljutomeru - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
20042	Radomerje - Znamenje	3	2		stavbna dediščina
20043	Radomerščak - Vaška kapelica	3	2		stavbna dediščina
20045	Stara Cesta - Kapela na Benetku	3	2		stavbna dediščina
20047	Stročja vas - Znamenje	3	2		stavbna dediščina
20048	Šalinci - Znamenje	3	2		stavbna dediščina
20049	Vidanovci - Sobočanova kapelica	3	2		stavbna dediščina
20137	Desnjak - Znamenje	3	2		stavbna dediščina
20148	Moravci v Slovenskih goricah - Grazlova kapelica	3	2		stavbna dediščina
20286	Cven - Babičeva kapelica	3	2		stavbna dediščina
20306	Radomerščak - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
20881	Globoka - Zidanica Globoka 14	2	2		stavbna dediščina
21216	Plešivica pri Ljutomeru - Petovarjeva zidanica	2	2		stavbna dediščina
22454	Mala Nedelja - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina
23019	Ljutomer - Hiša Kolodvorska 13	2	2		stavbna dediščina
23024	Babinci - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
23025	Ljutomer - Osnovna šola Ivana Cankarja	2	2		stavbna dediščina
23026	Ljutomer - Miklošičev trg 6	2	2		stavbna dediščina
23027	Ljutomer - Hiša Miklošičev trg 5	2	2		stavbna dediščina
23028	Ljutomer - Gimnazija	2	2		stavbna dediščina
23029	Ljutomer - Hiša Vrazova 3	2	2		stavbna dediščina
23030	Ljutomer - Hiša Vrazova 16	2	2		stavbna dediščina
23031	Ljutomer - Hiša Vrazova 15	2	2		stavbna dediščina
23032	Ljutomer - Hiša Trg Jakoba Babiča 2	2	2		stavbna dediščina
23033	Ljutomer - Hiša Stari trg 8	2	2		stavbna dediščina
23034	Ljutomer - Hiša Stari trg 12	2	2		stavbna dediščina
23035	Ljutomer - Hiša Prešernova 9	2	2		stavbna dediščina
23036	Ljutomer - Hiša Prešernova 7	2	2		stavbna dediščina
23037	Ljutomer - Hiša Prešernova 6	2	2		stavbna dediščina
23038	Ljutomer - Hiša Prešernova 13	2	2		stavbna dediščina
23039	Ljutomer - Hiša Prešernova 11	2	2		stavbna dediščina
23040	Ljutomer - Hiša Miklošičev trg 4	2	2		stavbna dediščina
23041	Ljutomer - Hiša Miklošičev trg 1	2	2		stavbna dediščina
23042	Ljutomer - Hiša Kajuhova 4	2	2		stavbna dediščina
23043	Ljutomer - Hiša Glavni trg 14	2	2		stavbna dediščina
23044	Ljutomer - Hiša Glavni trg 11	2	2		stavbna dediščina
23045	Ljutomer - Hiša Glavni trg 10	2	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
23046	Ljutomer - Hiša Glavni trg 4	2	2		stavbna dediščina
23047	Ljutomer - Hiša Glavni trg 12	2	2		stavbna dediščina
23048	Ljutomer - Golarjeva hiša	2	2		stavbna dediščina
23049	Ljutomer - Hiša Ivana Kaučiča 4	2	2		stavbna dediščina
23051	Ljutomer - Hiša Postružnikova 14	2	2		stavbna dediščina
23052	Ljutomer - Hiša Prešernova 17	2	2		stavbna dediščina
23053	Ljutomer - Hiša Prešernova 27	2	2		stavbna dediščina
23054	Ljutomer - Vila Prešernova 26	2	2		stavbna dediščina
23055	Ljutomer - Kapelica sv. Ane	3	2		stavbna dediščina
23057	Noršinci pri Ljutomeru - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
23059	Krapje - Vaška kapela v Spodnjem Krapju	3	2		stavbna dediščina
23060	Krištanci - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
23272	Ljutomer - Hiša Ivana Kaučiča 6	2	2		stavbna dediščina
23684	Krištanci - Znamenje	3	2		stavbna dediščina
23687	Stročja vas - Vaška kapela	3	2		stavbna dediščina
23689	Jeruzalem - Fischerauerjev vrt	6	1		vrtnoarhitekturna dediščina
24969	Babinci - Krajnčeva hiša	2	2		stavbna dediščina
24971	Cezanjevci - Stajnkova hiša	2	2		stavbna dediščina
24972	Cven - Stara žrebarna	2	2		stavbna dediščina
24973	Mala Nedelja - Lončarjeva hiša	2	2		stavbna dediščina
24975	Moravci v Slovenskih goricah - Trstenjakova klečaja	2	2		stavbna dediščina
24976	Mota - Domačija Žitek	2	2		stavbna dediščina
25018	Ljutomer - Hiša Ormoška 24	2	2		stavbna dediščina
25019	Ljutomer - Hiša Ormoška 22	2	2		stavbna dediščina
25032	Bučkovci - Domačija Lint	2	2		stavbna dediščina
25033	Drakovci - Domačija Slana	2	2		stavbna dediščina
25050	Mekotnjak - Domačija Stajnko	2	2		stavbna dediščina
25051	Noršinci pri Ljutomeru - Domačija Noršinci pri Ljutomeru 18	2	2		stavbna dediščina
25052	Nunska Graba - Schmidova zidanica	2	2		stavbna dediščina
25593	Ljutomer - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina
27343	Mala Nedelja - Kulturni dom	2	2		stavbna dediščina
610233	Cezanjevci - Domačija Dunaj	2	2		stavbna dediščina
610271	Mala Nedelja - Meglova hiša	2	2		stavbna dediščina
610275	Krapje - Vas	2	2		stavbna dediščina